

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพกลไกความร่วมมือที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์กับ
ประเทศเพื่อนบ้าน ของ กองบัญชาการกองทัพไทย

โดย : นาวาอากาศเอกหญิง สุทธาวัดย์ โกมลทัต

อาจารย์ที่ปรึกษาเอกสารวิจัย : พันเอก
(เตรียมพล บุญยมาลิก)
กรกฎาคม ๒๕๖๕

กรมกิจการชายแดนทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย ในฐานะสำนักเลขาธิการ คณะกรรมการ
ร่วมมือตามกลไกความร่วมมือ ด้านความมั่นคงชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านด้วยการเสริมสร้าง
ความสัมพันธ์และแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน จำนวน
๕ ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย และเมียนมา

โดยมีการจัดการประชุมตามกลไกความร่วมมือด้านความมั่นคงชายแดนไทยกับประเทศ
เพื่อนบ้าน ในแต่ละระดับที่ผ่านมา ผู้วิจัยได้รับมอบภารกิจให้ดำเนินการต้อนรับและรับรองคณะประเทศ
เพื่อนบ้านที่เดินทางมาประชุมในประเทศไทย และได้พบกับปัญหาที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อ
ความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านอย่างชัดเจน เกี่ยวกับกำลังพลที่ปฏิบัติงานให้การต้อนรับและรับรอง
คณะ ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในขั้นตอนการปฏิบัติในเรื่องพิธีการทูต (Protocol) ขาดประสบการณ์
และความชำนาญด้านพิธีการและการรับรอง ขาดทักษะการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ทำให้คณะประเทศ
เพื่อนบ้าน ที่มาประชุม ไม่ประทับใจในการต้อนรับและรับรอง ส่งผลให้การต่อรองหรือการเจรจาในบางเรื่อง
ของการประชุมไม่สมบูรณ์หรือชัดเจน ทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจกัน ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และอุปสรรคของ
กลไกความร่วมมือที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน ๒) เพื่อศึกษา ปัจจัย แนวคิด ทฤษฎี
หลักการที่เกี่ยวข้องกับกลไกความร่วมมือที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน ๓) เพื่อศึกษา
แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพกลไกความร่วมมือ ที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน ของ
กองบัญชาการกองทัพไทย โดยใช้วิธีการวิจัยเอกสารและใช้เครื่องมือวิจัยโดยการสัมภาษณ์
จากผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานในสายงานด้านพิธีการทูต ในระดับนโยบายและระดับ
ปฏิบัติงาน จำนวน ๕ ท่าน โดยนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ร่วมกับวรรณกรรมและ
ข้อมูลในระดับทฤษฎีจากเอกสารวรรณกรรมและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของ
การวิจัย และได้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่จะนำไปสู่ สรุปผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ แนวทางการเพิ่ม
ประสิทธิภาพกลไกความร่วมมือที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน

ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า หลักพิธีการทูต เป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับ
หน่วยงาน ที่มีการปฏิบัติงานร่วมกันกับต่างประเทศ หากมีการทำงานร่วมกันเมื่อใด ต้องมีการนำหลัก
พิธีการทูตมาใช้ควบคู่กันไป เป็นการใช้ศิลปะและวิชาการความรู้ของตนผสมผสานกับทักษะและ
ไหวพริบที่ตนมีอยู่ให้สามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่น สอดคล้องและเป็นแนวทางเดียวกันในการแก้ไข

ปัญหาระหว่างประเทศ และพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยมีข้อเสนอแนะให้ กองบัญชาการ
กองทัพไทย จัดทำหลักสูตร สายวิทยาการพิธีการทูต เพื่อจัดฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน
ด้านพิธีการทูต และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานจริง ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ABSTRACT

Title : A Guideline on Pushing Forward the Cooperation Mechanisms
Affecting the Royal Thai Armed Forces Headquarters' Relations
with the Neighboring Countries

By : Group Captain Suttawan Komaladat, WRTAF

Research Advisor : **Colonel**
(Triampol Boonyamalik)
July 2022

The Department of Border Affairs, Royal Thai Armed Forces Headquarters is acting as the Secretariat of the Committee on Security Mechanisms for the Borders between Thailand and Neighboring Countries which strengthens the relations and solves security issues along the Thai borders with five neighboring countries namely Cambodia, Indonesia, Laos, Malaysia, and Myanmar.

Organizing meetings at different levels is one of the ways to strengthen the relations. The researcher has been assigned to take charge of welcoming and receiving delegations who attend the meetings and has found several problems which clearly affect the relations between countries involved. Most of the issues come from the lack of knowledge and understanding of the personnel on diplomatic protocol as well as the insufficiency of experience and skills in the aforementioned matter. This has sometimes led to misunderstanding which can result in an unsuccessful negotiation and suspicion causing bad results for international relations.

This research aims to ๑) study the problems and obstacles of the mechanisms affecting the relations with the neighboring countries, ๒) study the factors, concepts, theories, and principles involving the mechanisms affecting the relations with the neighboring countries, and ๓) come up with a guideline on pushing forward the cooperation mechanisms affecting the Royal Thai Armed Forces Headquarters' relations with the neighboring countries. This is a document research with the interviews with five experts and personnel involved in diplomatic protocol. The data obtained were analyzed and synthesized together with the literature and secondary sources in order to come up with qualitative data for the results, recommendation, and the guideline on pushing forward the cooperation mechanisms affecting the Royal Thai Armed Forces Headquarters' relations with the neighboring countries.

Results found that diplomatic protocol is vital for any organizations dealing with international relations and it is to be used when working with the counterparts from other countries. In order to have the best result, the knowledge in diplomatic protocol must be used with personal skills and wit so that international issues can be resolved and relations can be strengthened. It is recommended that the Royal Thai Armed Forces Headquarters set up a diplomatic protocol expert career path and to organize a course for those involved in diplomatic protocol to enhance their capability in the future.